

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1378917
Portefeuillehouder: Fred van Nistelrooij

Onderwerp

De visie Boxtel Samen Sterk 2040.

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. De visie Boxtel Samen Sterk 2040 vast te stellen.

Inleiding

Stijgende zorgkosten, krapte op de arbeidsmarkt, minder sociale contacten in wijken, meer mensen die zich zorgen maken over hun basisbehoeften en ongelijke kansen zijn van invloed op de keuzes die we moeten maken. De financiële situatie van onze gemeente is veranderd. Het is duidelijk dat het sociaal domein tegen zijn grenzen aanloopt, de rek is eruit. Daarnaast is onze invloed in sommige situaties beperkt. We zijn niet meer de overheid die alles zelf organiseert. Ook onze partners lopen steeds vaker tegen financiële grenzen aan en hebben te weinig personeel om de groeiende vraag naar zorg en ondersteuning aan te kunnen. We hebben samen genoeg uitdagingen de komende jaren.

De visie Boxtel Samen Sterk 2040 bepaalt onze koers in het sociaal domein. Het is ons kompas en geeft richting voor ons handelen. We hebben deze toekomstvisie samen met onze maatschappelijk partners opgesteld. Zo hebben we met elkaar strategische keuzes gemaakt om uitdagingen aan te kunnen pakken en voelen we ons betrokken om dezelfde koers te varen. Dit vraagt om veerkracht, lef, de wil om het anders te doen en nieuwe creatieve oplossingen, die we samen met onze inwoners en maatschappelijke organisaties willen bedenken en uitvoeren.

Deze visie richt zich op het welzijn van onze inwoners en de sociale verbanden binnen de gemeente. We staan voor een veerkrachtige samenleving, waarin iedereen meedoet en doet wat hij kan en hulp en ondersteuning krijgt als dat nodig is.

Ons doel is het creëren van een inclusieve, veerkrachtige en gezonde gemeenschap. Een veerkrachtige samenleving waar inwoners zelfstandig en met elkaar in staat zijn om hulpvragen op te lossen en de leefbaarheid van de wijken te verbeteren.

Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de visie Boxtel Samen Sterk 2040 starten we de beweging om de zorg en ondersteuning houdbaar te houden en meer integraliteit en samenhang in het sociaal maatschappelijk domein aan te brengen.

Argumenten

1.1 De visie geeft richting aan de opgaven en doelen in het Sociaal Domein.

De centrale vraag in de visie is wat voor gemeente we in 2040 willen zijn als het gaat om sociaal maatschappelijke zaken. We beschrijven welke samenhangende opgaven en ambities we hierbij voor ons zien en welke effecten we willen bereiken. Op basis daarvan maken we keuzes over onze doelen en inzet van nu naar 2040. Daarbij kijken we naar wat onze inwoners van ons mogen verwachten en vice versa, welke inzet we verwachten van onze maatschappelijk partners en hoe we de samenleving voor ons zien.

1.2 Met de leidende principes bepalen wij de koers en kaders van het beleid.

In de visie hebben we leidende principes opgenomen. Deze geven richting aan hoe we met onze uitdagingen omgaan en hoe wij bij willen dragen aan een gemeenschap waar inwoners vanuit hun eigen regie zoveel mogelijk aan het roer van hun eigen leven blijven staan. De leidende principes zijn een vertaling van de uitgangspunten die we met onze maatschappelijk organisaties hebben vastgesteld.

1.3 Positieve gezondheid sluit goed aan op gemeentelijk Sociaal Domein.

Positieve gezondheid is ons uitgangspunt in de visie. Bij positieve gezondheid gaat het om het vermogen je aan te passen en je eigen regie te voeren. Het gaat om veerkracht. Die bredere benadering draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele of sociale uitdagingen in het leven om te gaan. En om zo veel mogelijk eigen regie te voeren, al dan niet met hulp van anderen.

1.4 Het college hecht waarde aan de mening van de Adviesraad Sociaal Domein en maatschappelijk partners.

Met behulp van de kennis over het sociale domein en aansluiting bij de belanggroepen van Boxtel, weet de Adviesraad Sociaal Domein wat er speelt. We hebben de Adviesraad Sociaal Domein vroegtijdig betrokken en hun adviezen verwerkt in de visie. Dit geldt ook voor de input van onze maatschappelijk partners. Deze partijen hebben een positieve houding t.a.v. deze visie.

1.5 Het opstellen van een visie op de sociale basis is een vereiste in het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Onze gemeente voert het GALA uit en ontvangt hiervoor middelen tot en met 2026 van het Rijk. In het GALA is de verplichting opgenomen dat de gemeente een visie heeft op het sociaal domein. Door het opstellen van een integrale visie sociaal domein wordt aan deze verplichting voldaan.

1.6 Vanuit de visie leggen we verbinding met andere gemeentelijke domeinen.

Eerder heeft uw raad de omgevingsvisie voor het ruimtelijk domein vastgesteld. Beide visies hangen met elkaar samen en helpen ons om onze langere termijn doelen te bereiken. Samen vormen ze het fysiek en sociaal toekomstbeeld 2040 van onze gemeente. We weten waar we met elkaar naartoe willen. Beide visies zijn van invloed op een gezonde, duurzame en leefbare omgeving waarin onze inwoners zich kunnen ontwikkelen en samenleven. Ze zijn in samenhang geschreven.

Kanttelingen

1.1 Nog voldoende uitdagingen voor het Sociaal Domein.

We moeten de komende jaren aan de slag met het verkrijgen van evenwicht tussen een gezonde sociale basis, dienstverlening en gezonde financiën in het Sociaal Domein. Het is nodig om verdere stijging van uitgaven af te vlakken zonder dat dit ten koste gaat van onze sterke sociale basis. Zonder een sterke sociale basis wordt het beroep op voorzieningen in de toekomst alleen maar groter.

Tegelijkertijd is een financiële gezonde basis een voorwaarde om die sterke sociale basis te behouden en inwoners nu en in de toekomst goed te kunnen ondersteunen. Om de balans te kunnen houden gaan we sturen op maatschappelijke effecten. De uitdaging voor de komende jaren is om op basis van de visie duidelijke, scherpe keuzes te maken om stijging van de kosten in het Sociaal Domein te verminderen zonder daarbij onze inwoners en hetgeen dat zij nodig hebben uit het oog te verliezen. Hier wordt actief op gestuurd.

1.2 De operationalisering van de visie vraagt tijd.

In de visie sociaal domein leggen wij onze missie en visie vast en beschrijven we onze koers: dat we toe willen werken naar een gemeente, waarin onze inwoners zo volwaardig mogelijk meedoen en anderen helpen om mee te doen. De verdere uitwerking en operationalisering van de visie in een concreet uitvoeringsprogramma kost tijd. Dit stellen we in de komende periode op en zullen u via een informatiebrief toesturen.

1.3 Effecten merkbaar op de langere termijn

Grote maatschappelijke veranderingen kosten tijd. De effecten van maatregelen die doorgevoerd worden zijn pas op de (middel)lange termijn merkbaar. In onze monitoring zullen we daar rekening mee moeten houden. Zo zullen we ook over input en kwalitatieve metingen rapporteren.

Financiën

De middelen die we ontvangen van het Rijk en de gemeentelijke budgetten voor het Sociaal Domein, zoals deze zijn opgenomen in de meerjarenbegroting, zijn het vertrekpunt voor het bepalen van de samenhangende opgaven en ambities. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de financiële uitdaging binnen de gemeentebegroting, de herverdeling van het gemeentefonds en de stijgende vraag naar zorg.

Het Rijk stelt middelen beschikbaar voor het sociaal domein, maar op onderdelen is onduidelijk waarop wij als gemeente gecompenseerd gaan worden. De inkomenscomponent is daarmee een onzekere factor. Doordat we de ontwikkelingen steeds beter en eerder in beeld krijgen, wordt een reële kostenraming ook steeds beter mogelijk.

Onze wettelijke verplichte taken blijven we financieren uit daarvoor bestemde middelen en we streven ernaar om het nieuwe beleid zoveel mogelijk binnen deze kaders te realiseren.

Uitvoering

Gezien de integraliteit, complexiteit en horizon tot 2040 is een programmatische aanpak voor de uitwerking van de visie voor de hand liggend. Hiervoor maken we een programma “Integraal Sociaal Domein”. In verband met de nieuwe bestuursperiode per 2026, maken we deze in eerste instantie voor 2 jaar tot en met 2027. Het is onze intentie om daaropvolgend een programma met een looptijd van vier jaar te maken, dat elke vier jaar wordt vernieuwd. De opgaven en ambities komen hierin terug. Per opgave wordt aangegeven hoe de afzonderlijke beleidsthema’s en wettelijke taken daar een plaats in krijgen. Bij de uitvoering betrekken we onze maatschappelijk partners en inwoners.

Het is nu nog niet volledig te bepalen wat we tijdens de uitvoering van de visie precies gaan doen. Daarvoor is de periode tot aan 2040 te lang. In het programmaplan vertalen we de ambities in SMART beschreven doelstellingen, leggen we vast welke acties we de komende jaren gaan uitvoeren. In het programmaplan nemen we ook de indicatoren op die ons vertellen of we op goede weg zijn met elkaar en we de doelstellingen bereiken.

Communicatie

Wanneer de visie Boxtel Samen Sterk 2040 is vastgesteld door uw raad wordt de visie gecommuniceerd via de gemeentelijke kanalen, gedeeld met de Adviesraad Sociaal Domein en iedereen die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van de visie zoals onze maatschappelijk partners, vrijwilligersorganisaties en medewerkers van de gemeente Boxtel. Zij worden gevraagd om ook weer mee te denken over de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma “integraal sociaal domein”. Door hen op deze manier te betrekken kunnen we gebruik maken van hun expertise en input, ze laten participeren en kunnen we draagvlak en commitment voor de uitvoering creëren. We zijn immers Samen Sterk.

Bijlagen

1. De visie Boxtel Samen Sterk 2040.
2. Advies van de Adviesraad Sociaal Domein Boxtel (volgt na ontvangst advies).

Boxtel, 22 april 2025

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,

de burgemeester,

V.C. Fijneman

R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Raadsbesluit

Registratienr.: 1378917

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 april 2025;

Besluit

De visie Boxtel Samen Sterk 2040 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 27 mei 2025;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

de voorzitter,

I.H.M. Smits

R.S. van Meygaarden